

LARS KEPLER LAZAR

.....
KRIMIROMÁNHOST

LARS KEPLER

LAZAR

LARS KEPLER

EU

LAZAR

.....
BRNO 2018

Lazarus

Copyright © Lars Kepler, 2018

Published by agreement with Salomonsson Agency

Cover photo © Love Lannér

Cover design © Hummingbirds

Translation © Karolína Kloučková, 2018

Czech edition © Host — vydavatelství, s. r. o., 2018
(elektronické vydání)

ISBN 978-80-7577-738-6 (Formát PDF)

ISBN 978-80-7577-739-3 (Formát ePub)

ISBN 978-80-7577-740-9 (Formát MobiPocket)

PROLOG

Světlo z bílé oblohy obnažuje svět v jeho nejodkrytější bezcitnosti. Tak jej musel spatřit biblický Lazar, když vyšel z jeskyně.

Ocelová podlaha duní knězi pod nohama. Jednou rukou se přidržuje zábradlí, ve druhé svírá hůl, s jejíž pomocí vyrovnává houpání.

Šedá mořská hladina se pohybuje ospale jako vzdouvající se plachta.

Trajekt se suně kupředu pomocí zdvojených ocelových lan napnutých mezi oběma ostrovy. Vynořují se z vody, která z nich crčí dolů, a za lodí zase mizí pod hladinou.

Kapitán brzdí, před přídí se tvoří pěna a můstek drnčí o betonové molo.

Když loď narazí do fendrů, kněz zavravorá. Těžké rány se rozléhají palubou.

Přijel sem navštívit bývalého kostelníka Erlanda Linda, protože starý muž nebere telefon a nedorazil ani na adventní bohoslužbu do kostela v Länně, kde se jinak každý rok vídali.

Erland na ostrově Högmarsö stále obývá domek za kaplí, který patří farnosti. Je už sice dementní, ale dostává zapláceno za sekání trávy a sypání písku na cestičky, když jsou namrzlé.

Kněz kráčí po klikaté štěrkové cestě a cítí, jak mu v chladu tuhne obličej. Na dohled nikdo není, ale před kaplí se ozývá pištivý zvuk brusky z doků.

Nemůže si teď vzpomenout, který citát z bible vložil ráno na Twitter. Chtěl o tom Erlandovi něco říct.

Bílá kaple na pozadí tmavých políček a okraje lesa vypadá, skoro jako kdyby byla ze sněhu.

Jelikož je svatyně přes zimu zavřená, zamíří kněz rovnou ke kostelníkovu domku a zahnutou rukojetí hole zaklepe na dveře. Chvilí čeká a pak vejde.

„Erlande?“

Nikdo není doma.

Zuje si boty a rozhledne se. V kuchyni je nepořádek. Kněz odloží sáček se skořicovými šneky na stůl vedle hliníkového kastrolu se zbytky starého jídla — rozpraskané bramborové kaše, zaschlé omáčky a zešedlých masových kuliček.

Bruska dole u vody ztichla.

Kněz vyjde ven, zkusmo stiskne kliku na dveřích kaple a pak nahlédne do otevřené garáže.

Na podlaze leží lopata s hroudami hlíny. Plastový kbelík je plný zrezivělých pastiček na myši.

Holí nadzvedne plachtu zakrývající sněhovou frézu, ale když zaslechne vzdálené zabučení, zarazí se.

Venku dojde až k ruině starého krematoria, které stávalo na kraji lesa. Ve vzrostlé trávě dosud stojí pec s komínem plným sazí.

Kněz pokračuje kolem hromady palet a nedokáže odolat nutkání ohlížet se přes rameno.

Už od okamžiku, kdy nastoupil na trajekt, ho v nitru svírá nepříjemný, zlověstný pocit.

Světlo jako by dnes působilo úplně nepřátelsky.

Podivný zvuk se ozve znovu, tentokrát z větší blízkosti. Zní to jako bučení telete zavřeného v kovové bedně.

Kněz se zastaví a naslouchá.

Okolo panuje ticho, s každým výdechem mu z úst vychází oblak páry.

Za kompostem je země rozblácená a ušlapaná. O strom stojí opřený pytel hlíny.

Kněz vykročí ke kompostu, ale před kovovou trubkou čnící ze země do výšky půl metru se zastaví. Zřejmě označuje hranici pozemku.

Opře se o hůl, zahledí se do lesa a vidí pěšinu zavátou spadaným jehličím a šiškami.

Do korun stromů se opírá vítr, v dálce zakráká vrána.

Kněz se otočí, znovu za sebou zaslechne zvláštní zabučení a zrychlí krok. Mine starou pec a domek, ještě jednou se

ohlédne přes rameno a v tu chvíli si nepřeje nic jiného než se vrátit domů na svou faru a posadit se ke krbu s detektivkou a skleničkou whisky.

Špinavý policejní vůz vyjíždí z centra Osla na vnější městský okruh. Poryvy větru ohýbají vysokou trávu pod svodidly a na keři se třepotá nafouknutý igelitový sáček.

Karen Stangeová a Mats Lystad zareagovali na výzvu komunikačního centra kraje, přestože už je dost pozdě.

Mohli jet po směně domů, místo toho však míří do čtvrti Tveita.

Desítka obyvatel výškového domu si stěžovala na příšerný zápach. Správce se tam už zajel podívat, aby zkontroloval popelnice, ale ty byly čisté. Ukázalo se, že zápach vychází z jednoho bytu v jedenáctém patře. Zevnitř se prý ozývá tichá hudba, ale jeho majitel Vidar Hovland neotevívá.

Policejní vůz projíždí kolem nízkých průmyslových budov.

Za plotem s ostnatým drátem stojí kontejnery, nákladní auta a zásoby posypové soli na zimu.

Výškové domy na ulici Nakkves vei vypadají jako obrovské betonové schody, které někdo povalil na bok a rozdělil na tři části.

Před dodávkou s nápisem *Zámečnictví Morten AS* stojí muž v šedé pracovní kombinéze a mává na ně. Když ho ozáří reflektory auta, stín jeho mávající ruky se protáhne a vyšplhá se po fasádě za ním do výšky několika pater.

Karen sjede ke krajnici, měkce zastaví, zatáhne ruční brzdu, vypne motor a spolu s Matsem vystoupí z vozu.

Obloha už se temní, blíží se večer. Vzduch je chladný, možná začne sněžit.

Oba policisté si se zámečnickem potřesou rukou. Muž je hladce oholený, ale tváře má zešedlé a hrudník propadlý. Pohybuje se nervózně a trhavě.

„Švédská policie dostane hlášení ze hřbitova — našlo se tam tři sta zahrabaných těl,“ zavtipkuje téměř neslyšně s pohledem upřeným do země.

Mohutný správce domu ještě sedí ve svém pick-upu a kouří. „Ten chlapík nejspíš v předsíni zapomněl pytel se zbytky ryb,“ zabručí a otevře dveře auta.

„Kéž by to tak bylo,“ odpoví Karen.

„Bušil jsem na dveře a zkoušel křičet do otvoru na noviny, že zavolám policii,“ řekne a típne cigaretu.

„Udělal jste dobře, že jste nás kontaktoval,“ odpoví Mats.

Během čtyřiceti let tu našli mrtvého člověka jen dvakrát, jednoho na parkovišti, druhého v bytě.

Oba policisté i zámečník následují správce ke vchodu. Uvnitř domu je okamžitě obklopí hnilobný zápach.

Všichni se snaží nedýchat nosem a společně pokračují k výtahu.

„Jedenácté patro je moje oblíbené,“ zabručí správce. „Loni jsme museli z jednoho bytu násilím vstěhovat nájemníky a v roce 2013 tam zase jiný byt vyhořel.“

„Ve Švédsku musí hasiči vždycky tři dny před požárem na místě nacvičovat hašení,“ pronese zámečník tiše další vtípek.

Když všichni vystoupí z výtahu, udeří je do nosu zápach tak strašlivý, že se jim v očích objeví náznak zoufalství.

Zámečník si přetáhne svetr přes ústa a nos.

Karen se snaží potlačit zvedání žaludku. Je to jako nepatrné chvění těsně předtím, než se bránice v hrůze vzepře a vytlačí obsah útrob ven.

Správce ukáže na dveře bytu, druhou rukou si přitom zakrývá nos a ústa.

Karen vykročí, přiloží ucho ke dveřím a naslouchá. Uvnitř je ticho. Policistka stiskne zvonek.

Skrz dveře k nim dolehne jeho měkká melodie.

Náhle se z bytu ozve slabý mužský hlas. Cosi zpívá či recituje.

Karen zabuší na dveře a muž ztichne, ale pak začne znovu, docela opatrně.

„Jdeme dovnitř,“ řekne Mats.

Zámečnick přistoupí ke dveřím, odloží si na podlahu těžkou tašku a rozepne zip.

„Slyšíte to?“ zeptá se.

„Ano,“ odpoví Karen.

Dveře vedlejšího bytu se otevřou a v nich se objeví dívka s rozčuchanými světlými vlasy a unavenými kruhy pod očima.

„Jdi domů,“ řekne jí Karen.

„Chci se koukat,“ usměje se děvče.

„Máš doma maminku nebo tatínka?“

„Nevím,“ odpoví dítě a rychle přibouchne dveře.

Místo aby zámečnick použil zámečnickou pistoli, odvrtná rovnou celý zámek. Kovové špony se krouží a padají na podlahu. Muž vytáhne zahřáté části cylindru a uloží je do tašky, pak vysune kliku a ucouvne.

„Počkejte tady,“ řekne Mats správci se zámečnickem.

Karen vytáhne zbraň, zatímco Mats rozrazí dveře a zavolá do bytu:

„Policie! Jdeme dovnitř!“

Karen se podívá na pistoli ve své bledé ruce. Na několik vteřin ji pohltí pohled na černý kov, spojené části zbraně — hlaveň, závěr a rukojeť.

„Karen?“

Policistka pohlédne Matsovi do očí, obrátí se k bytu, zvedne pistoli a s rukou před ústy vejde dovnitř.

V předsíni žádné pytle s odpadky neleží.

Zápach musí vycházet z koupelny nebo kuchyně.

Není slyšet nic než došlapování vysokých bot na linoleu a její vlastní dech.

Mine malé zrcadlo v předsíni a vejde do obývacího pokoje. V rychlosti zajistí rohy místnosti a rozhlédne se po chaosu, který tu vládne. Na zemi leží převržená televize, květináče s kapradinami jsou rozbité, pohovka pokrytá velkými dekami je posunutá našikmo, jeden z polštářů je rozříznutý a stojací lampa se válí na podlaze.

Karen obrátí zbraň ke vchodu do koupelny a kuchyně, nechá Matse projít a následuje ho.

Pod těžkými podrážkami jim praská roztříštěné sklo.

Jedno z nástěnných světel je rozsvícené a v jeho záři se vznáší zrnka prachu.

Karen se zastaví a naslouchá.

Mats otevře dveře do koupelny a po chvíli spustí ruku s pistolí dolů. Karen se pokouší nahlédnout dovnitř, ale ve výhledu jí stíní dveře, takže v přítmí nedokáže rozlišit víc než špinavý sprchový závěs. Přistoupí o krok blíž, nakloní se dopředu a trochu strčí do dveří. Slabý paprsek světla pak ozáří tapetu na stěně.

Umyvadlo je celé od krve.

Karen přeběhne mráz po zádech. O vteřinu později za sebou zaslechne hlas starého muže, který jí cosi tlumeně říká, a dostane takový strach, že vyjekne, otočí se dokola a namíří pistolí do chodby.

Nikdo tam není.

Cítí, jak se jí do krve valí adrenalin, vrátí se do obývacího pokoje, uslyší smích a zamíří pistolí na pohovku.

Klidně by se za ní mohl někdo skrývat.

Karen vnímá, že se jí Mats snaží něco říct, ale nedokáže jeho slovům porozumět.

V uších jí tepe krev.

Pomaloučku postupuje vpřed, přiloží prst na spoušť, cítí, jak se celá třese, a raději si podepře zbraň druhou rukou.

V následující vteřině si uvědomí, že hlas vychází z přehrávače. Starý muž právě začíná zpívat.

Karen obejde pohovku, spustí ruku se zbraní a dívá se na zaprášené kabely a sáček od chipsů.

„Tak jo,“ zašeptá si pro sebe.

Na víku přehrávače leží obal od kompaktního disku s nápisem *Ústav pro jazyk a paměť národa*. Tatáž krátká pasáž nahrávky se přehrává stále dokola. Starý muž těžko srozumitelným dialektem cosi vypráví, směje se, nakonec začne zpívat — *svatební*

veselí na našem dvoře, rozpraskané mísy a prázdné talíře — a pak ztichne.

Mats stojí ve dveřích a mává na ni, aby šla za ním, chce pokračovat do kuchyně.

Venku je skoro tma, záclony se chvějí v teple vycházejícím z radiátoru.

Karen vyjde za kolegou do předsíně, zakolísá a rukou s pistolí se opře o stěnu.

Vzduch je ztěžklý zápachem výkalů a hnijícího masa, výpary jsou tak silné, až jim z nich slzí oči.

Karen slyší Matsovy krátké nádechy a soustředí se, aby jí nevolnost nepřemohla.

Dojde za kolegou do kuchyně a zastaví se.

Na linoleu leží nahý člověk s příliš velkou hlavou a nadmutým břichem.

Těhotná žena s nateklým, šedomodrým penisem.

Mats tiše zaupí a opře se o mrazák.

Karen si v duchu opakuje, že je to jenom šok. Je jí jasné, že ten mrtvý je muž, ale jeho nafouklé břicho a roztažené nohy jí připomněly rodící ženu.

Roztřesenýma rukama zastrčí pistoli do pouzdra.

Tělo se nachází v pokročilém stadiu rozkladu, velké části už jsou téměř oddělené od trupu a mokvají.

Mats přejde místnost a vyzvrací se do dřezu. Zvratky dostříknou až na kávovar.

Hlava mrtvého vypadá jako zčernalá dýně, naražená přímo na ramena. Čelist má úplně oddělenou a hrtan a ohryzek vytlačily nahromaděné plyny obrovskými ústy ven.

Tady došlo ke rvačce, pomyslí si Karen. Muž byl zraněn, protivník mu zlomil čelist, on upadl, uhodil se do hlavy a zemřel.

Mats znovu zvrací a plive hlen.

Z obývacího pokoje se opět ozývá píseň.

Karen zabloudí očima k mužovu břichu, roztaženým nohám a pohlavnímu údu.

Mats je zbrocený potem a ve tváři úplně bledý. Karen si říká, že musí jít za ním a pomoci mu, ale náhle ji kdosi chytí za nohu. Vykřikne hrůzou a zašátrá po pistoli. Pak si však všimne, že je to dívenka ze sousedního bytu.

„Tady nemůžeš být, holčičko,“ zasípe.

„Vždyť je to legrace,“ odpoví děvčátko a hledí na ni tmavými očima.

Když Karen vyvádí dítě z bytu zpátky na schodiště, třesou se jí nohy.

„Dovnitř nikdo nesmí,“ řekne správci.

„Jenom jsem otevíral okno,“ odpoví muž.

Karen se vůbec nechce do bytu vracet, už teď je jí jasné, že se jí o tom bude zdát, že se bude po nocích budit s vidinou muže s roztaženými nohama.

Když se vrátí do kuchyně, Mats právě zavírá kohoutek u dřezu a dívá se na ni lesklými očima.

„Jste hotovi?“ zeptá se ho Karen.

„Ano, jenom se ještě podívám do mrazáku,“ odpoví kolega a ukáže na krvavé otisky rukou na madle víka.

Osuší si ústa, otevře mrazák a nakloní se nad něj.

Karen sleduje, jak Mats trhl hlavou, jako by do něčeho narazil, a pak otevřel ústa, ale nevydal ze sebe ani hlásku.

Potácivě ustoupil dozadu a víko se samo přibouchlo takovou silou, až na kuchyňské lince zacinkal hrneček.

„Co tam je?“ zeptá se Karen a blíží se k mrazáku.

Mats se přidržuje okraje dřezu, převrhne plastový rozprašovač na květiny a dívá se na ni. Zorničky se mu stáhly do nepatrných teček a obličej podivně zbledl.

„Nedívej se tam,“ zašeptá.

„Musím vědět, co v tom mrazáku je,“ odpoví Karen a ve vlastním hlase slyší strach.

„Proboha, nedívej se...“

Šero se snáší pomalu a tma je patrná až ve chvíli, kdy se tři skleníky ve Valeriině zahradnictví v Nacce poblíž Stockholmu rozzáří jako lampiony z rýžového papíru.

Teprve tehdy si člověk uvědomí, že je večer.

Valeria de Castrová má vlnité vlasy sepnuté do ohonu, holínky umazané od hlíny a červenou bundu, která ji poněkud tísní v ramenou, má celou špinavou.

U úst se jí sráží dech a vzduch jako by voněl po mrazu.

Pro dnešek je s prací hotová. Stáhne si pracovní rukavice a vydá se do domu.

V horním patře si nechá napouštět vanu a špinavé oblečení hodí do prádelního koše.

Když se otočí k zrcadlu, na čele uvidí velkou šmouhu a na tváři škrábanec od ostružinového šlahounu.

Pomyslí si, že si musí stihnout upravit vlasy, a pousměje se na sebe, aby vypadala veseleji.

Odtáhne sprchový závěs co nejdříve stranou, rukou se opře o kachlíkovou zeď a vlez do vany. Voda je tak horká, že musí chvíli počkat, než se do ní celá ponoří.

Opře si hlavu o okraj, zavře oči a poslouchá, jak z kohoutku na hladinu tu a tam dopadne kapka.

Dnes večer přijede Joon.

Pohádali se, bylo to tak hloupé, cítila se zraněná, ale šlo jenom o nedorozumění, takže už si všechno vyjasnili jako dospělí lidé.

Valeria otevře oči a pozoruje odrazy vodní hladiny na stropě. Dopadající kapky tvoří stále nové a nové kruhy.

Závěs se na tyči trochu posunul, takže přes něj už zase nevidí na dveře koupelny.

S měkkým šplouchnutím vynoří jednu nohu z vody a na okamžik ji nechá spočinout na okraji vany.

Zavře oči, dál myslí na Joonu, pak si ale uvědomí, že téměř usíná, a posadí se.

Valerii zaplavilo takové horko, že musí z vany ven. Postaví se a nechá vodu chvíli jen tak stékat z těla, pokusí se zkontrolovat dveře v odraze zrcadla, ale sklo je úplně zamlžené.

Opatrně vyleze z vany na chladnou podlahu, vezme osušku a otře se.

Pootevře dveře, chvíli počká a pak vyhlédne do chodby. Stíny nehybně stojí na tapetách.

Všude je naprosté ticho.

Nemá strach, ale čas strávený ve vězení ji v určitých situacích naučil ostražitosti.

Vyjde z koupelny a projde chladnou chodbou do ložnice. Ještě se úplně nesetmělo, na obloze je stále patrný obrys o něco světlejších mraků.

Vytáhne z komody čisté kalhotky a navlékne si je, pak otevře skříň, vybere si žluté šaty a položí je na postel.

Z přízemí se ozve nějaký šramot.

Valeria strne.

Nedýchá, jenom nehybně stojí a naslouchá.

Co to mohlo být?

Joona má přijít na návštěvu asi až za hodinu a ona připravuje jehněčí filety na čerstvém koriandru.

Valeria přistoupí k oknu a začne stahovat roletu. Najednou si všimne, že vedle skleníku stojí nějaký člověk.

Ucouvne a pustí šňůrku rolety, která vyletí zpátky nahoru.

Rychle zhasne lampičku a vrátí se k oknu.

Venku nikdo není.

Valeria si je téměř jistá, že tam ve stínu lesa naprosto nehybně stál nějaký muž.

Byl hubený, vypadal jako kostra a díval se nahoru přímo na ni.

Okna skleníků se lesknou vysráženými kapkami vody. Nikdo tam není. Nesmí si dovolit bát se tmy, to prostě nejde.

V duchu si řekne, že pokud dobře viděla, musel to být nějaký zákazník nebo dodavatel, který se schoval, když se objevila nahá v okně.

Stává se celkem často, že někdo přijede až po zavírací době.

Valeria vezme do ruky mobil, má ho však úplně vybitý.

Rychle si natáhne dlouhý červený župan a jde dolů. Poté co sejde několik schodů, ucítí na kotnících chladný průvan. Když sestoupí do haly, uvidí, že domovní dveře jsou otevřené dokořán.

„Haló?“ zavolá tiše.

Na koberci v chodbě leží naváté listí. Valeria vklouzne naboso do holínek, z police na klobouky vezme velkou baterku a vyjde ven.

Kráčí po cestě ke skleníkům, zkouší dveře a svítí baterkou mezi řady rostlin uvnitř. Jejich temné listy v kuželu světla září světlezelenou barvou. Odrazy a stíny kloužou po skleněných stěnách.

Valeria obejde nejvzdálenější skleník. Okraj lesa je černý. Pod vahou jejích kroků praská namrzající tráva.

„Můžu pro vás něco udělat?“ zeptá se hlasitě a posvítí mezi stromy.

Ozářené kmeny jsou šedavě bledé. O kus dál mezi stromy je už jenom tma. Valeria projde kolem starého zahradního kolečka a ucítí pach rzi. Opatrně přejíždí kuželem světla ze stromu na strom.

Okolní tráva se zdá nedotčená. Dál svítí proti stromům. Hluběji mezi kmeny najednou spatří cosi ležet na zemi. Vypadá to jako nějaký špalek zakrytý šedou dekou.

Světlo baterky slábne, Valeria s ní zatřepe a jde blíž.

Odstrčí větev, cítí, jak jí srdce zrychleně buší a baterka se chvěje v ruce.

Skoro to vypadá, jako by pod dekou leželo lidské tělo bez jedné nebo možná bez obou paží.

Musí nadzvednout deku a podívat se.

V lese je naprosté ticho.

Pod holínkou jí praskne suchá větvička a okraj lesa zniče-
honic zalije bílé světlo. Přibližuje se zezadu a pohybuje se do
strany, takže dlouhé a úzké stíny stromů kloužou společně
s jejím stínem po zemi.